

Amr ibn al-As

Innehåll

- Uppväxten
- Härstamning
- Livet före islam
- När han antog islam
- Hans roll under Profeten ﷺ
- Hans roll under de rättleda kaliferna
- ‘Amr ibn al-‘As och erövringen av Egypten
- ‘Amr ibn al-‘As i slaget vid Siffin
- Hans död

En av islams stora strateger

Berättelsen om den ädle sahabin ‘Amr ibn al-‘As må Allah vara nöjd med honom, känd som *”Arabernas strateg”*, är fylld av dramatiska händelser och avgörande historiska ögonblick. Han var känd för sin skarpa intelligens, sin värtalighet och sin förmåga att fatta snabba och kloka beslut. Han spelade en central roll i flera stora händelser, såsom **slaget vid Siffin** och **erövringen av Egypten**.

Uppväxten

Det råder olika uppfattningar om vilket år 'Amr ibn al-'As föddes. Vissa säger att han föddes **47 år före hijran**, andra säger **45 år före hijran**. Han föddes i **Mekka**, i stammen **BanU Sahn**, en av Qurayshs rika och inflytelserika klaner.

Han växte upp som en ledare och hövding. Hans far satsade på hans utbildning: han lärde sig läsa och skriva i ung ålder, och studerade sedan poesi. Han blev känd för sin vältalighet och sitt skarpa språk bland Qurayshs ungdomar. Han arbetade även med handel, som sin far, och reste till **Sham, Jemen, Abessinien och Egypten**.

Härstamning

- **Namn:** 'Amr ibn al-'As ibn Wa'il ibn Hashim ibn Sa'id ibn Sahn ibn 'Amr ibn Husays ibn Ka'b ibn Lu'ayy ibn Ghalib ibn Fihri ibn Malik ibn al-Nadr.
- **Titel:** *Dahiyat al-'Arab* (Arabernas strateg).
- **Kunya:** AbU 'Abd Allah eller AbU Muhammad.
- **Mor:** al-Nabigha från 'Anaza (fångnen i jahiliyya och såld till al-'As ibn Wa'il).
- **Bror:** Hisham ibn al-'As.
- **Barn:** 'Abd Allah ibn 'Amr och Muhammad ibn 'Amr.
- **Hustrur:** Umm Kulthum bint Oqba och Rayta bint Munabbih.

Livet före islam

Före sin islam var 'Amr ibn al-'As en av Profetens ﷺ starkaste motståndare. När hans bror Hisham antog islam fängslade och torterade deras far honom, tills han flydde till Abessinien.

När de första muslimerna utvandrade till Abessinien skickade Quraysh **'Amr ibn al-'As** med gåvor till kung **al-Najashi**, i hopp om att få muslimerna utlämnade. Men när al-Najashi hörde Ja'far ibn Abi Talibs ord vägrade han lämna ut dem.

'Amr deltog även i striderna mot muslimerna: han var med vid **Badr, Uhud** och hade en roll i **al-Khandaq**.

När han antog islam

‘Amr ibn al-‘As antog islam år **8 e.H.**, i Abessinien, på al-Najashis hand, efter Hdaybiyya-fördraget. Han reste sedan till Profeten ﷺ i Medina. På vägen mötte han **Khalid ibn al-Walid** och **Othman ibn Talha**, som också var på väg för att anta islam.

De tre antog islam tillsammans i månaden Safar år 8 e.H. Profeten ﷺ blev mycket glad och sade:

”Mekka har kastat sina ädlaste söner till oss.”

Omar ibn al-Khattab brukade säga till honom:

”Jag förundras över att du, med din intelligens, inte var bland de första muslimerna.” ‘Amr svarade: *”Mitt hjärta är i en Annans hand. Jag kunde inte vilja det förrän Allah ville det.”* Omar sade: *”Du talade sanning.”*

Hans roll under Profeten ﷺ

Profeten ﷺ älskade ‘Amr och gav honom många viktiga uppdrag.

- När Profeten ﷺ fick veta att **Quda‘a** förberedde ett angrepp mot Medina, skickade han ‘Amr i spetsen för **300 soldater** i expeditionen **Dhat al-Salasil**, där muslimerna segrade.
- Vid **erövringen av Mekka** beordrade Profeten ﷺ honom att förstöra avguden **Suwa‘**, vilket han gjorde.
- Profeten ﷺ skickade honom till **Oman** för att kalla dess kungar till islam. De antog islam, och Profeten utsåg honom till ansvarig för zakat och administration där. Han stannade i Oman fram till Profetens död.

Hans roll under de rättleda kaliferna

När Profeten ﷺ dog skickade AbU Bakr ett brev till ‘Amr i Oman och beordrade honom att fortsätta sitt arbete. Sedan kallade han honom till att delta i **ridda-krigen**, där ‘Amr besegrade BanU ‘Amir och Quda‘a.

Efter ridda-krigen skickade AbU Bakr honom till **Sham** med 7 000 soldater. Han deltog i nästan alla stora slag:

- **Ajnadayn**
- **al-Yarmuk**

Han belägrade **Bayt al-Maqdis** som ledare för den palestinska fronten. När romarna använde katapulter begärde han förstärkning, och **AbU Obayda** och **Khalid ibn al-Walid** kom till hans hjälp. Staden öppnades när Omar själv anlände, efter att patriarken **Safronius** begärt att överlämna nycklarna till honom.

‘Amr ibn al-‘As och erövringen av Egypten

‘Amr ledde den muslimska armén mot Egypten under Omar ibn al-Khattabs kalifat. Han:

- korsade Sinai
- nådde al-‘Arish på Id al-Adha år 18 e.H.
- fortsatte till Bilbays, ‘Ayn Shams och byn **Umm Dunayn** vid Nilen
- belägrade **Babylon-fästningen** i flera månader

När han begärde förstärkning skickade Omar **al-Zubayr ibn al-‘Awwam** med 10 000 soldater. Babylon föll år **20 e.H.**, och invånarna fick trygghet för liv, egendom, religion och kyrkor.

Han fortsatte sedan till **Alexandria**, som föll efter fyra månaders belägring samma år.

Omar utsåg honom till **guvernör över Egypten**, där han grundade staden **al-Fustat**. Han avsattes senare av Othman, men återinsattes som guvernör år 39 e.H. av Mu‘awiya.

‘Amr ibn al-‘As i slaget vid Siffin

‘Amr var en av dem som krävde hämnd för mordet på Othman. Han anslöt sig till Mu‘awiya i Sham och deltog i **slaget vid Siffin** mot ‘Ali ibn Abi Talib.

När striden började luta till ‘Alis fördel föreslog ‘Amr att Mu‘awiyas soldater skulle **höja mushaf på sina spjut**, som en kallelse till att låta Koranen döma mellan dem. ‘Ali accepterade skiljedom och utsåg **AbU MUsa al-Ash‘ari**, medan Mu‘awiya utsåg **‘Amr ibn al-‘As**. Skiljedomen ägde rum i **DUmat al-Jandal** i Ramadan år 37 e.H.

Hans död

‘Amr ibn al-‘As dog år **43 e.H.** i Egypten och begravdes nära **al-Muqattam**. Hans ålder vid döden är omtvistad:

- vissa säger **70 år**
- andra **90 år**
- andra **99 år**

Källor

- al-Asbahani: *Ma‘rifat al-Ashab*
- Ibn Hazm: *Jumharat Ansab al-‘Arab*
- Ibn ‘Abd al-Barr: *al-Isti‘ab*
- al-Dhahabi: *Siyar A‘lam al-Nubala‘*
- Ibn ‘Asakir: *Tarikh Dimashq*
- Ibn Hajar: *al-Isaba*
- Ibn Kathir: *al-Bidaya wa-I-Nihaya*
- Ibn Sa‘d: *al-Tabaqat al-Kubra*
- al-Tabari: *Tarikh al-Umam wa-I-MulUk*
- al-Baladhuri: *FutUh al-Buldan*
- Ibn al-Athir: *Usd al-Ghaba*